

Texte și documente inedite Istoria muzicii românești în autobiografia (IV)

Viorel Cosma

Autobiografia violoncelistului, profesorului și dirijorului/director al orchestrei „*Noua Filarmonică*” (Orchestra Ministerului Instrucțiunii Publice și Cultelor din București), *Dimitrie Dinicu* (n.13 VI 1868, București – nr.11 IV 1936, București), rămâne un capitol important din istoria muzicii românești întrucât se identifică cu cea de-a doua etapă a Filarmonicii *George Enescu* (1906-1920), prima formație simfonică a țării fondată de profesorul și dirijorul Eduard Wachmann, în 1868. Fiu al celebrului naist Angheluș Dinicu și frate mai mic al profesorului și violonistului / lăutar Gheorghe Dinicu, violoncelistul virtuoz Dimitrie Dinicu, a avut șansa de a fi susținut de George Enescu să pătrundă de timpuriu în cercul Curții Regale a României de la Castelul Peleş din Sinaia, obținând o bursă regală de studii la Conservatorul din Viena. Talent excepțional, provenit dintr-o dinastie de talentați lăutari țigani, Dimitrie Dinicu s-a remarcat într-un concert extraordinar la *Musikverein* al faimoasei cântărețe de operă Adelina Patti, apariție inedită, care i-a adus o notorietate artistică timpurie în mediul artistic și în aristocrația societății bucureștene, propulsându-l în Cvartetul „*Carmen Sylva*” (condus de George Enescu), dar și în fruntea unei orchestre de promenadă la Sinaia (1904), devenită peste numai doi ani (1906), prima formație simfonică de Stat din România („Ministerul Instrucțiunii Publice mi-a pus la dispoziție suma a 70.000 Lei anual, pentru formarea orchestrei” – remarca în autobiografie). În paralel, Dimitrie Dinicu a stimulat concertele camerale care – timp de 15 ani – s-au desfășurat atât la curtea regală (unde Regina Elisabeta participa ca pianistă) de la Castelul Peleş, cât și la

sala *Liedertafel* din București. „Enescu și cu mine locuiam în Castelul Peleş, având fiecare camera sa. Dejunam și prânzeam cu Majestățile Lor. Eram invitați la toate excursiunile și toate petrecerile ce se făceau de către Majestățile Lor și personalul Curții Regale. Drept să spun că nu prea eram obișnuiți ca să fim tratați în așa fel de publicul Bucureștean.”

Acest text autobiografic nu a putut fi dezvăluit public timp de aproape un veac, astfel că monografia Filarmonicii din București (1868-1968) apărută la centenarul instituției (1968, București), consemna Orchestra Simfonică din Iași drept prima formație de Stat din țara noastră. În lumea documentului de față, istoricii noștri trebuie să corecteze anul 1942, ca dată oficială de fondare a unei orchestre de Stat, cu anul 1906! „*Noua Filarmonică*” (cum a numit-o Dimitrie Dinicu) s-a clădit pe structura aceluiași instrumentiști ai *Societății Filarmonice Române* a lui Eduard Wachmann, completată cu profesorii Conservatorului din București și tineri absolvenți aduși de Dimitrie Dinicu în Orchestra Ministerului Instrucțiunii Publice încheagată la Sinaia și transplantată în Capitală (1906), ca primă formație simfonică, subvenționată de Stat!

A doua autobiografie, Ion Cucu-Bănățeanu s-a născut din fișa tipărită în 1949 ca formular tip pentru viitorul meu lexicon (*Muzicieni români*), inițiat de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, purtându-ne pe urmele unui muzician peregrin bucureștean din naștere (județul Ilfov), ce și-a legat creația muzicală și activitatea artistică culturală de ... Banat, după popasuri prin multe meleaguri ale țării (jud. Iași, Teleorman, Caraș-Severin, Dâmbovița, Prahova). Compozitorul, dirijorul, și interpretul de muzică populară (n.29 IV 1895 – m. 9 II 1978, București) a cunoscut drama tuturor muzicienilor noștri care au trecut prin două războaie mondiale. Călătoriile în lung și-n lat i-au adus, însă, și o mare bucurie sufletească: a cunoscut personal o galerie de personalități ce i-au influențat benefic creația, fiindcă nu-i puțin lucru să stai în preajma lui D.G.Kiriac, Juarez-Movilă, D. Popovici-Bayreuth, Alfonso Castaldi, Ion Vidu, Iosif Velceanu, Sabin Drăgoi, Filaret Barbu, Gherase Dendrino, Petre Ștefănescu-Goangă, I. Chr. Danielescu, Dina Cocea, Forry Eterle, Vintilă Rusu-Șirianu, etc. Se pare că

sufletește s-a legat mai mult de Banat întrucât fanfara și corul *Doina Almăjului* din comuna Bozovici i-au dat cele mai multe satisfacții artistice (premiu, concerte la Reșița, Oravița, Anina, etc, colaborări cu mulți virtuozii locali, etc.), fapt care l-a îndemnat să-și adauge la numele de familie (Cucu) și cognomenul „*Bănățeanu*”.

Aproape toate creațiile sale după 1914 - coruri, cantate, opere, vodeviluri, potpuriuri instrumentale, prelucrări de fanfară și celebrele „*Icoane de la țară*” (după modelul Tiberiu Brediceanu) au purtat pecetea folclorului bănățean. Deși pensionar, măcinat de boli la vârsta de peste 75 de ani, Ion Cucu-Bănățeanu activa ca profesor de vioară și teorie muzicală la Casa Centrală a Armatei din București visând să-și întocmească un album cu toate documentele vieții artistice zbuțumate și lucrările muzicale lăsate posterității spre „a se cunoaște de jure, de facto, toată truda celui care mai este încă – suna autobiografia – Ion Cucu Bănățeanu. 16 martie 1970”

Dimitrie Dinicu Autobiografie

Născut la 13 iunie 1868 la București, deși din frageda copilărie eram atras spre muzică, totuși părinții nu știau dacă trebuie să mă dea să învăț violina sau alt instrument. Violoncelul nefiindu-mi cunoscut, așa că tatăl meu, profitând de ocazia că violonistul austriac Schipeck care în timpul acela se găsea la București și avea mari succese, s-a gândit că ar fi mai bine să urmez violina la susnumitul artist. Zis și făcut. În zilele următoare fui prezentat marelui artist Schipeck care îmi dădu lecții de două ori pe săptămână. Făceam evident progrese, totuși violina nu mă încălzea prea mult, așa că tatăl meu mă dusă la conservatorul de muzică, la clasa profesorului de violoncel, Constantin Dumitrescu, unde avui ocazia să aud câțiva elevi care m-au impresionat. Atunci am văzut că pe violoncel se cântă altfel decât mi-aș fi închipuit eu, așa că am spus tatălui meu că se poate duce acasă, deoarece eu voi rămâne la curs.

După ce am urmat acolo 6 ani de zile, am fost premiat cu premiul I, după care dînd un concert în țară am plecat la Viena pentru a studia mai departe. După examenul ce am depus la Conservatorul din Viena, am fost primit la clasa de perfecțiune a prof. Ferdinand Helmesberger, urmînd bineînțeles și la clasele obligatorii ca piano, armonie, și contrapunct. După primul trimestru fiind silit să dau un examen unde am fost scutit de taxa școlară punîndu-mi-se și un piano la dispoziție.

După doi ani de frecventare mi s-a dat premiul I cu unanimitate cu medalia de aur și marea medalie de argint pentru studii complete. Marea medalie de argint este cea mai înaltă distincție pentru cei care au complectat studiile muzicale și premiul Beethoven. După aceea am plecat la București, unde am dat un concert cu un succes foarte frumos, avînd în acelaș timp ocaziunea de a cînta în fața M.S. Regina Elisabeta a Romîniei de mai multe ori.

Cu această ocaziune am fost recomandat M.S. Regelui Carol I care a binevoit a-mi da bursă anuală pentru a pleca în străinătate spre a mai studia. În timpul acesta, am avut ocaziunea să iau parte la Viena la marile concerte date de cîntărețele Aliss Barbi, Adelina Patti, și multe altele cu un succes covîrșitor. În urmă am dat și cîteva concerte personale după care întorcîndu-mă din străinătate și dînd un concert la București, succesul a fost așa de mare că Tache Ionescu fostul Ministru de Culte și Instrucțiune Publică, m-a reținut la București, numindu-mă profesor la Conservatorul de Muzică.

În primul rînd m-am ocupat cu profesoratul care îmi era foarte drag, pe urmă începîndu-se la Palatul regal audițiuni de Muzică de cameră, la care audițiuni era invitată societatea înaltă Bucureșteană. Nu am mai putut face voiajuri în străinătate pentru a da concerte cu violoncelul decît cîteva la Berlin, Viena și Budapesta.

Vara eram oaspetele M.S. Reginei și Regelui Romîniei la Castelul Peleş unde se făcea muzică zilnic. La aceste concerte lua parte mai în fiecare an George Enescu, Quartetul Carmen Sylva cum și mulți artiști străini. Era pe lîngă o activitate intensă muzicală și o desfătare fiind copleșiți cu toate bunătățile posibile. Enescu și cu mine locuiam în Castelul Peleş, avînd

fiecare camera sa. Dejunam și prânzeam cu Majestățile Lor. Eram invitați la toate excursiunile și toate petrecerile ce se făceau de către Majestățile Lor și personalul Curții Regale. Drept să spun că nu prea eram obișnuiți ca să fim tratați în așa fel de publicul Bucureștean.

Artistul în țara românească era tratat ca un om inferior, fără a i-se da o atențiune cuvenită. În prezent s-au făcut, bineînțeles, mari progrese în această privință. Invitații M.S Reginei și Regelui Carol I, erau în bună parte societatea Bucureșteană și multe personalități distinse străine, care animau zilnic audițiunile muzicale. Tot venind la Sinaia, m-am gândit că ar trebui să fac și pentru acest oraș ceva din punct de vedere muzical.

Așa că prin anul 1903 am stăruit pe lângă Directorul Eforiei Spitalelor civile Dr. [...] să aranjeze o orchestră care să dea, pe lângă concertele populare și un concert simfonic, dirijat de mine. După multă insistență acest lucrul a fost aprobat. După multe concerte ce am dat la Sinaia, muzicienii din orchestră m-au rugat să le dirijez concertele simfonice și la București, lucru pe care l-am acceptat, așa că toamna viitoare am format Societatea Filarmionica, dînd 4 concerte simfonice cu un succes foarte mare. După aceste concerte Ministerul Instrucțiunii Publice mi-a pus la dispoziție suma de lei 70.000 anual pentru formarea Orchestrei Ministerului Instrucțiunii Publice. Orchestra se compunea din 45 de muzicieni stabili la care se adăugau suplimentele necesare, așa că orchestra se forma din 70-80 muzicieni după nevoie.

Ministerul îmi pusese 70.000 lei ca fiind pentru orchestră fără să-mi ceară nimic în schimb. Era o desinteresare completă. Muzica în țara românească pe acea vreme nu era luată în seamă, așa că eu, deși m-am interesat foarte mult ca să pot obține acest lucru, nimeni nu s-a mai interesat de el. Văzînd că eu pot face orice, m-am gândit în primul rînd la înmulțirea concertelor și popularizarea lor, așa că de la 4 concerte care se dădeau înainte, am ajuns la 20 de concerte. Bineînțeles că am redus prețul locurilor care înainte erau foarte scumpe și inaccesibile publicului. Ministru fiind Mihail Vlădescu.

Așa că locurile costau 4 lei, 3 lei, 2 lei și 1 leu, în locul prețurilor dela concertele celelalte, care din cauză că erau prea urcate aveau mai întotdeauna sălile goale.

Muzica la M.S. Regina, a durat 18 ani în care interval am cunoscut lume foarte interesantă atât din societatea românească, cât și cea străină. La concertele simfonice, cântau atât soliști străini cât și autohtoni și pot zice că pentru prima dată compozitorii și-au auzit compozițiunile lor iar parte le-au și dirijat, așa că mi-a făcut mare plăcere auzînd la radio, sau la alte concerte spunîndu-se că orchestra va fi dirijată de autor.

Așadar lucrul acesta a făcut școală. Printre acei care au dirijat Orchestra Ministerului executîndu-și compozițiunile, a fost: George Enescu, Alfonso Castaldi, Mihail Nona. I Ottescu, Ionel Perlea, Mihail Jora, Constantin Nottara, Alfred Alessandrescu, George Georgescu, Andreescu Iasy, Caudela, Dima, Chiriac, etc.

Înainte de anul 1897 s-a înființat la Conservatorul de Muzică din București, după propunerea mea, o catedră de muzică de cameră, iar ceva mai tîrziu adică la 8 Martie 1897, am dat primul concert de muzică de cameră în sala Conservatorului de Muzică care era pe atunci în localul Ministerului de Război de lîngă grădina Cișmigiu. La aceste concerte care erau în număr de 4 a asistat și M.S Regina Elisabeta a Romîniei. Multă lume pe acea vreme nu știa ce este muzica de cameră, cu toate că se găseau cîteva persoane care o cunoșteau, așa că lupta a fost destul de grea pentru a putea impune această muzică.

Neapărat că M.S. Regina Elisabeta mi-a ajutat mult în acest sens, impunând această muzică și făcînd-o să fie apreciată la concertele ce se dădeau regulat la Palatul Regal. După cum se vede mai sus, concertele de muzică de cameră au început în anul 1897, iar în 1904 au început concertele Orchestrei Filarmonice. Concertele de Muzică de cameră au durat cam 15 ani, tot cam 15 ani au durat și cele de orchestră. Neapărat că organizarea acestor concerte necesitau o mare osteneală avînd în vedere că eu, neavînd un birou pentru acest lucru, eram silit să mă ocup de reclama concertelor și de aceea a corecturii afișelor și programelor.

Cu stabilirea mea la București, rugasem pe Minsitrul Instrucțiunii Publice, Dl. Tache Ionescu, ca să-mi dea voie a aduce cîțiva artiști străini de care avea nevoie Conservatorul nostru, pentru a putea da concerte de muzică de cameră interesante. Ministrul a aprobat acest lucru, așa că am avut violoniști ca : Max Löwinger, Carl Flesch, Rudolf Malcher, Geza von Kresz și un pianist spaniol din Paris [Santiago Riera], care însă nu a stat decît un sezon la București. Dînsul este și acum profesor la Conservatorul din Paris.

În urmă, simțindu-mă obosit și lovit de o crudă boală, am cedat bagheta mea lui George Georgescu care întîmplător fusese angajat de mine din Berlin pentru a veni la București să dea cîteva concerte.

[București, 1919?]

[Dimitrie Dinicu]

Ion Cucu-Bănățeanu **Fișă Biografică și de Creație**

„Data debutului artistic, titlul piesei: în 1912-1916, simplu orchestrant la Cinema *Capitol* și în aceeași calitate, la seratele dansante și Balurile ce aveau loc sâmbăta și duminica, în sălile *Amiciția*, *Pomul Verde*, *Liedertafel*, *Turnverein*, *Bragadiru*, *Opler*.

Diferite funcțiuni muzicale îndeplinite de-a lungul carierii artistice:

Liceul de băeți T. Măgurele 1921-1924, Corul și Orchestra din Bozovici, jud. Caraș Severin (1924-1932) din nou T. Măgurele (1932-1939) – Alexandria (1939-1943) la Liga Culturală – Boldești Jud. Prahova dirijor Cor-Fanfară-Orchestra 1945-1947.

În 1905-1906, altist la Societatea Corală Hora, condusă de Juarez Movilă, București.

1906 - 1910 - elev al Gimnaziului "Cantemir" – prof. G. C. Ghimpețeanu, care m-a dăscălit mult și (cîte odată) mă trăgea de urechi dacă nu citeam precis valorile notelor. De internat nu mi-era teamă. Aveam om bun.

1909-1914 - sporadic - am fecvantat Corala "Carmen" condusă de D. G. Kiriac care mă cunoștea și ca elev la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din București unde - paralel cu învățătura muzicală - am fost elevul lui N. Soreanu pt. Dramă și Comedie, Corneliu Moldoveanu pt. Istoria literaturii române, Ion Livescu, pt. dicțiune, N. Bădescu pt. scrimă, D. Popovici-Bayreuth clasa corală, apoi Ștefan Popescu și Al. Castaldi pt. orchestră.

1916-1918 Primul război mondial. La Iași am făcut un cor bărbătesc - cu care am dat răspunsuri la slujba religioasă de la biserica Buna Vestire, iar -în cursul săptămânii - cântam pe la spitale, pt. nefericiții răniți, iar lângă noi, s-a alăturat Aurel Teleciuc - violonist (încă elev la Conservator) așa că în afară de cor, mai executam și duete, la vioară.

1918-1924 Din război, în ziua de 18 iunie 1918 am poposit la T. Măgurele, unde tatăl meu mecanicul (Lazăr Cucu)

era șeful Minei Hidraulice. În noaptea de 11 noiembrie 1918 (10-11 noiembrie 1918), am fost primul român care a dat mâna cu Lt. Jules Medard din Reg. 58 Infanterie (francez) Compania 7-a trimis ca șef al unei patrule de sacrificiu - trecând Dunărea de la Nicopole la T. Măgurele, ca să ia prin surprindere trupele nemțești - încă rămase pe teritoriul țării noastre. Fotografie și un Memoriu al acelei întâmplări se află la Muzeul Militar din București.-

Această întâmplare m-a făcut cunoscut în T. Măgurele și, în februarie 1919, am fost numit desenator la Serviciul de Poduri și Șosele Teleorman, unde am funcționat până în aprilie 1921.

La începutul anului 1919, din inițiativa unui grup de tineri și cu sprijinul lui Tache Ilănescu, a luat ființă "Cercul Muzical, Teatral, Sportiv" în care, pentru partea muzicală era răspunzător Niculae Niculescu (tatăl dirijorului de mai târziu Dinu Niculescu la Brașov). Eu răspundeam - practic - de cor și orchestră, pentru partea teatrală răspundea Ionel Anagnoste, iar pentru partea sportivă răspundea Constantin Chirescu (vărul lui Ion Chirescu) - care era maestru de Gimnastică la liceul de băieți din localitate.

Din orchestră - pe care o conduceam - făceau parte: Gherase Dendrino-violoncel, Lena Rîmniceanu - pian, Dumitru Ratcovici - flaut, Ion Țancu - clarinet, Nicolae Stamincu - trompetă, Tănase Dumitrescu - contrabas, Ștefan Vișan - vioară, precum și Dică Zaharescu, tatăl actorului de aci, Radu Zaharescu.

Această înjghebare, a dăinuit, aproape trei ani, prezentând spectacole muzical-teatrale, pentru că înaintea ridicării Cortinei și între acte - orchestra executa piese din clasici sau contemporani.

S-au prezentat piesele: *Ginerele lui Poirier*, *Dezertorul*, *Cocoșul roșu* - fragmente, *Nodul Gorradian*, *Instinctul*, *Moștenire de la răposata* și altele.

La 01 aprilie 1921 am fost numit profesor (atunci se spunea maestru) suplinitor la Liceul de băieți din T. Măgurele, unde sub desinteresata îndrumare a lui Nicolae Niculescu

(profesor titular, de care am amintit mai sus) și a lui Cpt. Const. Vasilescu (șeful muzicii reg. 20 dorobanți) mi-am îmbogățit mult - foarte mult - cunoștințele muzicale, inițiindu-mă temeinic în tainele orchestrației pt. fanfară și orchestră clasică.

La toate serbările liceului -orchestra sau fanfara - aveau partea lor de mare contribuție.

La 10 septembrie 1914, am fost trimis la Bozovici Jud. Caraș, unde am luat conducerea fanfarei "Doina Almăjului" (iar mai târziu și corul) cu care m-am prezentat la diverse manifestări (în cadrul Asociației corurilor și fanfareleor din Banat, eu făcând parte din Comitetul de Conducere. Ion Vidu fiind președinte de onoare, Iosif Velceanu - președinte activ, iar Filaret Barbu - secretar.

În iunie 1929 - cu ocazia punerii pietrei fundamentale la Biserica Ortodoxă din Anina - a avut loc o emulare de coruri și fanfare, în care, fanfara din Bozovici a luat premiul I, președintele juriului fiind Sabin Drăgoi.

La 10 iunie 1928, s-a desvelit la Bozovici, bustul lui Eftimie Murgu - (opera sculptorului O. Han) unde, de asemenea, fanfara Doina Almăjului, a luat premiul I, din Comisie făcînd parte Nicolae Lighezan, Paulian din T. Severin și Carol Lazăr din Oravița.

La 14 iunie 1930, în Reșița Romîină se pune piatra fundamentală a Casei de Cultură. O nouă emulare și - din nou - Doina Almăjului ia premiul I.

În iunie 1931 am scris "Icoane de la Țară"(pretext muzical) text și muzică, prezentat la Bozovici, Oravița, Anina. Din orchestra înjghebată (pt. acompaniament) făceau parte unii suflători din fanfară, iar la coarde, pretorul, doi avocați, Simu Luca și însuși Ion Luca Bănățeanu, frate cu Simu Luca din Bozovici, doi lăutari la violă, unul la CBas, învățătorul Letay la violoncel și avocatul Bartol la pian.

În septembrie 1932 sînt transferat la T. Măgurele, unde reiau activitatea la Liceul de băeți, iar la 10 februarie 1934 prezint - cu elevii liceului - aceeaș piesă "Icoane de la Țară", cu care în martie 1934, primul liceu din țară își face auzită - la Radio - munca artistică tot cu "Icoane de la Țară".

În 10 februarie 1935, ansamblul liceului din T. Măgurele prezintă "Nunta Țărănească" text de V. Alecsandri și muzica scrisă de mine.

La 10 februarie 1936, acelaș ansamblu prezintă "Rusaliile" text Alecsandri și muzica scrisă de mine.

La 10 februarie 1937, acelaș ansamblu prezintă "Hora Daciei" care îmi aparține (text și muzică) iar în iunie '937 în cadrul orei "Premilitarilor" se prezintă la Radio. - Tema principală muzicală este "Hora Daciei" a lui Hubic.

În 1939 sînt mutat la Alexandria - Teleorman, unde am scris și prezentat "Neamul nostru".

A venit în 1940 (septembrie) mutarea mea la București. Vremuri tulburi dar în ziua de 03 aprilie 1944 cu elevii Liceului Industrial Nr.1 Băeți și elevele Școlii Normale Elena Doamna, prezentăm în sala (azi) Teatrului de Comedie (lîngă poștă) "Icoane de la Țară".

Dispersarea: Mă aciuez la un frate al meu (Aurel) la Schela "Ochiuri" Dîmbovița unde (între pauzele din bombardamente) repetăm și, în iulie 1944, prezentăm cu un ansamblu înjghebat din salariații (localnicii și dispersații din București ai Soc. Astra Română) aceeaș "Icoane de la Țară" apoi la Tîrgoviște, Moreni și Boldești.

Pe o ploae teribilă - într-un camion - fac drum spre București.

Răceală zdravănă. Plămînul drept e în pericol.

Sînt internat și mi se interzice - total - orice muncă.

Mutat dintr-o localitate în alta, abia la Boldești-Prahova, se ameliorează starea sănătății și ... trece 23 august 1944. Încep să se limpezească apele.

În iunie 1945 Ansamblul salariaților din București și Ochiuri ai Soc. Astra Romîină, prezintă pe scena Atheneului, "Icoane de la Țară" primul spectacol dat de amatori (pe țară/acompaniamentul fiind susținut de 28 de orchestranți din Filarmonica (azi) George Enescu, concert maestru Domnișoara Capeleanu.

Vintilă Rusu Șirianu are cuvîntul introductiv, Dina Cocea spune versuri, Petre Ștefănescu-Goangă cîntă două cîntece, iar ansamblul amintit încheie cu "Icoane de la Țară".

Eforturile reanimează boala - abces pulmonar.

În octombrie 1945, mă retrag la Boldești.

Conducătorii organizației P. M. R. îmi încredințează conducerea unui ansamblu artistic și, în noiembrie 1945 se procură instrumentele necesare unei fanfare de 30 de persoane, cu care încep munca de inițiere teoretică și practică, mă obosește dar, la 1 mai 1946, defilează muncitorii din Schela Boldești, avînd în frunte Fanfara lor.- La acea dată, fanfara, executa - pe note – două marșuri, o horă și... un vals.

Am urmat – din două în două săptămâni – Sîmbătă seara, șezători cu: Conferințe, Coruri și orchestră.

Aci, am scris (prelucrat) după comedia „Un leu și un zlot” a lui R. Rosetti, Comedia „Foae de zestre” texte versificate și muzică, iar în seara de [...] la Boldești a avut loc premiera.

S-a plimbat „Foaea de zestre” la Cîmpina, Ochiuri, Urlați, apoi de multe ori la Boldești și Ploești.

La unul din spectacole (Boldești), actorul Forry Eterle – venit în vizită la un localnic, asistă și rămîne „uluit” – Cum, nici un interpret nu e actor de meserie? Extraordinar... Văd, aud și nu-mi vine să cred?

În [...] are loc la Ploești primul concurs – pe țară – al echipelor artistice de amatori. Boldeștii câștigă Premiul II. Din Juriu făcea parte (ca președinte) Ion Danielescu, autorul piesei corale „Voința neamului”.

În martie 1947, Sindicatul Artiștilor Instrumentiști, mă aduce la București și, îmi încredințează organizarea și conducerea Orchestrei de muzică populară „Garofița” din Cartierul Rahova.

Urmează – din două în două săptămâni, emisiuni la Radio, toate notate de controlul muzical, cu calificativul „Exceptional”.

În afară de orchestra „Garofița” sînt trimis (tot de sindicat) la Uzinele Laromet unde, am format un cor, care în mai 1949 la un concurs pe Județul Ilfov, am obținut premiul I.

La 06 aprilie 1949 apare Decretul de înființarea orchestrei de muzică populară a Institutului de Folclor.

Fac parte din juriu și selecționăm (fără părtinire) pe cei mai buni lăutari.

Dar până la data de mai sus, în ziua de 11 iunie 1948, pe stadionul „Giulești” dirijez un ansamblu de peste patru sute de lăutari. Filaret Barbu – grav – pe un scaun, răsuțește bastonul - și clatină capul – a mirare – lateral.

Se desființează „Garofița” și în afară de orchestra Institutului de folclor, ia ființă Orchestra de muzică populară pe lângă Secția Culturală a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Capitalei.

În decembrie 1950, un turneu pe Valea Jiului, cu un grup din orchestra Sfatului Popular București, este întâmpinat cu multă căldură și admirație de minerii din Bazinul Petroșanilor, în frunte cu harnicul „Ștefan Tomoioagă”.

Dirijând acest ansamblu, am scris „Trei jocuri românești”, „Sârba Primăverii”, Hora „Pe valea Jiului”.- toate imprimate pe Bandă de Radio dar acum, le aud, unele denaturate, iar altele din ... an în Paște.

Aproape șapte ani, muncă de teren, în cadrul Uniunii Sindicatelor din industriile Petrol-Chimie și Gaz metan.

Din aprilie 1955, sînt pensionat dar, continui să lucrez – permanent – la Casa Centrală a Armatei, unde - acum cinci ani – am înființat, cu elevii, orchestra semisimfonică, care nu poate prezenta mai mult de două-trei concerte anual.

Iată – așa dar – activitatea mea, în pragul a 75 de ani, de muncă, în răstimpul care mi-a produs multe bucurii, dar și destul de multe amărăciuni, acestea din urmă primite – mai ales – din necunoaștere și de asemenea... din invidie.

Dacă voi reuși să întocmesc albumul ce mi-am propus, „Post mortem” se va cunoaște de jure – de facto, toată truda celui ce, mai este încă,

Ion Cucu Bănățeanu

16 martie 1970

București

Decorații: am trei, dar sînt din înainte de 1944 și azi – nu au valoare – Răsplata muncii 25 ani serviciu (24 III 1944)

Ocupația prezentă: pensionar, dar încă activez la C.C.A. profesor de teorie și solfegiu și vioară, unde am plecat pe al 16-lea an de muncă.

Genul principal de activitate: folclor

Repertoriul de concert interpretat în primă audiție la noi:

muzică clasică - dirijor al orchestrei simfonice a C.C.A. pe care am ființat-o în 1965

muzică românească: prelucrată și proprie din Kiriac, Chirescu, Mircea Neagu și alții pentru cor, iar pentru orchestră: Gh. Dinicu, Const. Dumitrescu, Const. Bobescu, Flechtenmacher, Brediceanu, Filaret Barbu, dar în primul rând Ion Vidu, Iosif Velceanu, Sabin Drăgoi și alții și alții...

Studii, articole, volume: Articole la ziare și reviste, dar sînt multe și – deși păstrez facturile, e foarte greu să le dau datele mele – în timpul ultimului Război Mondial, le-am pierdut.

Curierul muzical, Scînteia – Turnu Măgurele (1932), *Gazeta meseriilor* (Buc. 1932)

Bibliografie principală:

Lucrări: Icoane de la țară, piesă muzicală (text și muzică) 1931 cu care am dat prima emisiune la Radio (1934); Corul și Orchestra Liceului de băieți T. Măgurele

Au urmat: *Nuntă țărănească* pe text de V. Alecsandri, *Hora Daciei* (text și muzică), *Neamul nostru* (text și muzică), *Rusaliile* (muzică_ pe text de V. Alecsandri, ultima *Foae de zestre*, prelucrare după comedia *Un leu și-un zlot* de R. Rosetti, muzica scrisă de mine.

Pentru orchestră: *Trei jocuri românești*, *Sîrba Primăverii*, hora *Pe valea Jiului* și... nu mai țiu minte câte altele.

Discografie: S-a imprimat de casa „Record” (1948/49) – Orchestra Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Capitalei – hora *Ca la nuntă*. Am avut discul, dar – un binevoitor – venind în vizită la mine acasă, fără știrea mea a pus stăpînire pe disc și... dus a fost! Cine o fi? Proverbul: Hoțul cu un păcat, păgubașul cu o mie... că bănuiește pe oricine.

Ion Cucu Bănățeanu

16 martie 1970
București”

- B -   I. Căcaș Păvălean

scapa la pământul lui.

peșagul a 75 de ani, de muncă, în
răstărnacul care mi-a produs multe
bucurii, dar și destul de multe cămă-
șii, adică din vremea primite
- mai ales - din neîncredere și de ase-
menea... din invidie -

*

Încă voi reuși să întrecese
albumul ce mi-am propus,
„Prat mortem” se va numește
de jure - de facto, totuși încă
celui ce, mai este încă,

Stăncuțan

16 martie 1970
București